

Författaren som vågade vara sig själv

Berättelse

Karin Boye föddes i Göteborg år 1900. Hennes familj var ganska rik och trodde på fred och frihet. När Karin var nio år flyttade familjen till Stockholm. Redan som ung läste hon mycket, eftersom hon älskade böcker och dikter.

När hon blev vuxen utbildade hon sig till lärare och studerade sedan vid universitetet. År 1922 gav hon ut sin första bok med dikter. Den hette "Moln". Många förstod snabbt att hon var en stor poet. Sedan skrev hon flera diktsamlingar och även romaner.

Karin Boye ville också förändra världen. År 1931 var hon med och startade en tidskrift som hette Spektrum. Genom tidskriften fick svenska läsare lära känna nya författare.

Karin Boye älskade kvinnor, och hon levde till slut öppet med en kvinna. Det var modigt, eftersom samhället inte accepterade det på den tiden.

När Karin Boye besökte Tyskland såg hon hur nazismen växte. Hon blev rädd, och därför skrev hon romanen "Kallocain" år 1940. Boken handlar om ett land i framtiden där staten bestämmer allt.

År 1941 dog Karin Boye nära Alingsås. Hon var bara 40 år. Men hennes ord lever vidare. Hennes mest kända dikt heter "Ja visst gör det ont", och den läses fortfarande idag.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
fred	när det inte är krig
frihet	att få bestämma själv
poet	en person som skriver dikter
diktsamling	en bok med många dikter
förändra	göra så att något blir annorlunda
tidskrift	en sorts tidning som kommer ut då och då
accepterade	Hon accepterade jobbet och började på måndag.
modigt	när någon vågar trots att det är svårt
nazismen	en farlig politisk rörelse i Tyskland på 1930- och 40-talen
staten	de som styr ett land
bestämmer	Hemma är det mamma som bestämmer.

Läsförståelsefrågor

1. Var föddes Karin Boye?
 1. I Stockholm
 2. I Göteborg
 3. I Alingsås
2. Vad gjorde Karin Boye först som vuxen?
 1. Hon utbildade sig till lärare
 2. Hon startade en tidskrift
 3. Hon reste till Tyskland
3. Vad var "Moln"?
 1. En roman om framtiden
 2. En tidskrift
 3. Hennes första diktsamling
4. Varför skrev Karin Boye romanen "Kallocain"?
 1. Hon blev rädd när hon såg nazismen växa i Tyskland
 2. Hon ville berätta om sin barndom
 3. Hon ville tjäna pengar
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Karin Boye levde öppet med en kvinna.
 2. Karin Boye blev 80 år gammal.
 3. Karin Boye hade tre barn.
6. Vad hette tidskriften som Karin Boye var med och startade år 1931?
7. Varför var det modigt av Karin Boye att leva som hon gjorde? Skriv ett kort svar.
8. Vad handlar romanen "Kallocain" om? Skriv ett kort svar med dina egna ord.

Facit

1. I Göteborg
1. Hon utbildade sig till lärare
1. Hennes första diktsamling
1. Hon blev rädd när hon såg nazismen växa i Tyskland
1. ja b) nej c) det står inte i texten
- Spektrum
- Exempel på svar: Hon älskade kvinnor och levde öppet med en kvinna, men samhället accepterade inte det på den tiden.
- Exempel på svar: Den handlar om ett land i framtiden där staten bestämmer allt över människorna.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Tema: mod och frihet. Texten passar bra för att prata om att vara sig själv och om varför det är viktigt att få tänka och tycka fritt. Många elever kan känna igen sig i längtan efter frihet.

Diskussionsfrågor

- Karin Boye vågade vara sig själv trots att det var svårt. När är det svårt att vara sig själv?
- Tror du att en bok eller en dikt kan förändra hur människor tänker? Hur då?
- I "Kallocain" får ingen tänka fritt. Varför är det viktigt att få tänka och säga vad man vill?
- **Skriv (4 meningar):** Berätta om en bok, en film eller en sång som betyder mycket för dig. Vad handlar den om?

Källor och faktagranskning

- Karin Boye, Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (skbl.se): <https://skbl.se/sv/artikel/KarinBoye>
- Karin Boye, Nationalencyklopedin (ne.se): <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/karin-boye>
- Karin Boye, svenska Wikipedia: https://sv.wikipedia.org/wiki/Karin_Boye
- Karin Boye, engelska Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Karin_Boye
- Karin Boye – en banbrytande poet, Populär Historia (populärhistoria.se)

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Karin Boye föddes 26 oktober 1900 i Göteborg och avled 24 april 1941 nära Alingsås (hon hittades död efter att ha tagit en överdos sömnmedel; det räknas allmänt som självmord). Hon debuterade med diktsamlingen "Moln" (1922), var med och grundade tidskriften Spektrum (1931) och skrev framtidsromanen "Kallocain" (1940). Hennes mest kända dikt är "Ja visst gör det ont". Osäkerhet: det exakta dödsdatumet anges i olika källor som 23 eller 24 april 1941 (hon försvann 23 april och hittades död något dygn senare); 24 april är den vanligaste uppgiften. Bilden är public domain i både Sverige och USA enligt Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.